

ΕΚ ΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΜΙΚΡΟΥΣ & ΜΕΓΑΛΟΥΣ

Δίμηνη περιοδική έκδοση ποικίλης ύλης για τη στήριξη παιδιών, γονέων και δασκάλων

ISSN: 1791-9414



Θερμές ευχές... από ζεστούς ανθρώπους

ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΟΥΓΑΝΕΛΗΣ

Ακούστε τα παιδιά,
για να μάθουν να ακούνε

Ο Χρόνης Ανδονίδης
μιλά για την παράδοση!



Τεύχος 6 - Ιανουάριος - Φεβρουάριος 2008

ΔΙΑΝΕΜΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

Η γιορτή της 25^{ης} Μαρτίου στις μικρές ηλικίες

ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΜΕ ΤΗ ΜΕΘΟΔΟ ΤΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

...«Φεγγαράκι μου λαμπρό, φέγγε μου να περπατώ, να πηγαίνω στο σχολειό...»

Μαρία Α. Παρδάλη

Υπεύθυνη Πολιτιστικών Θεμάτων & Καλλιτεχνικών Αγώνων
Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Ανατολικής Αττικής, Μ.Εδ., υπ. Διδ Παν Αθηνών

Αυτό το πολύ γνωστό τραγουδάκι αποτέλεσε την αφορμή για να μιλήσουμε και να δουλέψουμε με 20 μαθητές Α' Δημοτικού για τη γιορτή της 25^{ης} Μαρτίου. Μπορεί το ίδιο να πραγματοποιηθεί και από μαθητές Νηπιαγωγείου. Ξεκίνησε έτσι απλά σαν ένα παιχνίδι ερωταποκρίσεων. Ρωτώντας τους μαθητές αν γνωρίζουν αυτό το τραγούδι, ξεκίνησε η περιήγησή μας στα μονοπάτια του χθες. Ένα project που διάρκεσε 25 ημέρες, ξεκίνησε την 1^η του Μάρτη και ολοκληρώθηκε στις 24 Μαρτίου.

- Οι γενικοί στόχοι που τέθηκαν αφορούσαν:

- την ολόπλευρη ανάπτυξη της προσωπικότητας των παιδιών
- κοινωνικοποίησή τους (as μη ξεχνάμε ότι ο πρώτος φορέας κοινωνικοποίησης των παιδιών μετά την οικογένεια είναι το σχολείο, με όλες τις διαστάσεις που αυτό μπορεί να πάρει).
- τη γνωριμία των μαθητών με τον κόσμο και τον πολιτισμό
- ενιαιοποίηση της γνώσης
- την ομαδικότητα και συνεργατικότητα
- την αυτοαντίληψη και την αυτονομία
- τη δημιουργία νέων κινήτρων μάθησης
- τη συμμετοχή και την προτροπή για έρευνα.

- Οι ειδικοί στόχοι του προγράμματος που αναδύθηκαν ήταν οι ακόλουθοι:

1. Να γνωρίσουν οι μαθητές τα ιδιαίτερα βήματα της Ιστορίας σε ό,τι αφορά τον εορτασμό της 25^{ης} Μαρτίου
2. Να γνωρίσουν με τρόπο ευχάριστο το διπλό εορτασμό της ημέρας αυτής και το μήνυμα του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου.
3. Να μάθουν να εκτιμούν την προσφορά των παλαιότερων γενεών.
4. Να μάθουν να κατανοούν το παρόν μέσα από τη γνώση του παρελθόντος.
5. Να ακούσουν για τα δεινά του πολέμου και της σκλαβιάς και να εκτιμήσουν τα αγαθά της ειρήνης.
6. Να μπορούν να αναζητούν πηγές, να συλλέγουν πληροφορίες, να ομαδοποιούν.
7. Να εξασκηθούν σε απλές μεθόδους έρευνας, επιτόπια, παρατήρηση.

1ο ΣΤΑΔΙΟ: Προβληματισμός – Ευαισθητοποίηση

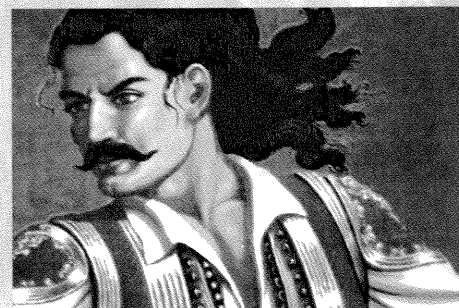
Η ευαισθητοποίηση άρχισε με το τραγουδάκι, όπως προαναφέρθηκε, και μέσα από τη συζήτηση έγινε μια διερεύνηση του τι και πώς θα επεξεργαζόμαστε το θέμα.

2ο ΣΤΑΔΙΟ: Σχεδιασμός του σχεδίου εργασίας

Ο χωρισμός του θέματος σε υποθέματα έγινε με βάση τα ενδιαφέροντα των μαθητών.

Σε αυτό βέβαια, βοήθησε και ο ρόλος της εκπαιδευτικού που κλονίας κάποιες ερωτήσεις καθοδηγούσε τα παιδιά στο ξεκαθάρισμα των υποθεμάτων (π.χ. Γνωρίζετε πού τραγουδούσαν «το φεγγαράκι μου λαμπρό» τα πολύ παλιά χρόνια; Θα θέλατε να το μάθουμε;). Οι μαθητές ενθαρρύνθηκαν και άρχισαν τις προτάσεις, άλλωστε, η επίδιωξη της ενεργητικής συμμετοχής είναι πρωταρχικός στόχος. Έτσι οι μαθητές πρότειναν:

- Να μάθουν για τους ήρωες της εποχής εκείνης.
- Να φέρουν φωτογραφίες
- Να δουν πώς μάθαιναν γράμματα τα παιδιά της εποχής εκείνης.
- Να μιλήσουν για τη ζωή και τα έθιμα της εποχής εκείνης.
- Να μάθουν για την Παναγία και το μήνυμα που της έφερε ο άγγελος.
- Να δουν πώς γιορτάζουμε εμείς την ημέρα της 25ης Μαρτίου.
- Να τραγουδήσουν.
- Να χορέψουν.
- Να ζωγραφίσουν.
- Να πλάσουν δικές μας ιστορίες και να τις δραματοποιήσουν.
- Να παίξουν θέατρο.



Μ' αυτόν τον τρόπο έγινε
και η εξακρίνωση του θέματος ως εξής:



Οι ομάδες χωρίστηκαν με τη βοήθεια του παιχνιδιού: "οι φωνές των ζώων".

Η εκπαιδευτικός ετοιμάζει κάρτες με εικόνες ζώων, τόσων όσων και οι ομάδες που θέλουμε να δημιουργήσουμε. Για 20 μαθητές θέλουμε να δημιουργήσουμε 5 ομάδες των τεσσάρων ατόμων. Άρα διαλέγουμε 5 είδη ζώων και φτιάχνουμε από 4 καρτέλες για το καθένα. Οι μαθητές παίρνουν τις κάρτες τυχαία και μιμούμενοι τις φωνές του ζώου που δείχνει η κάρτα τους, με κλειστά μάτια ψάχνουν να βρουν τους υπόλοιπους του είδους τους και παραμένουν κοντά μέχρι να συμπληρωθεί η ομάδα.

Η κάθε ομάδα μαθητών ανέλαβε την υποχρέωση να συζητήσει το θέμα με τους γονείς τους και να βρουν μαζί, όπου υπήρχε η δυνατότητα, κάποιες σχετικές εικόνες. Με αυτόν τον τρόπο, εμπλέξαμε και τους γονείς σ' αυτό το πρόγραμμα, κάτι που άρεσε ιδιαίτερα, μια και πρότεινε τρόπους συνεργασίας μεταξύ μαθητών και γονέων, μαθητών μεταξύ τους, γονέων και σχολείου. Πριν ξεκινήσει το πρόγραμμα, είχε δοθεί ενημερωτική επιστολή στους γονείς που εξηγούσε τους βασικούς στόχους του προγράμματος και προέτρεπε τους γονείς σε συνεργασία.

3ο ΣΤΑΔΙΟ: Υλοποίηση

Συγκέντρωση και ταξινόμηση υλικού (ταξινόμηση, επιλογή στοιχείων με ενδιαφέρον, σύνθεση του υλικού, συνοχή στο περιεχόμενο) Μαζέψαμε υλικό φωτογραφικό, βιβλία, πόστερ, φυλλάδια, κάρτες. Μιλήσαμε και ανακαλύψαμε τη ζωή την εποχή της επανάστασης του 1821. Μέσα από τις εικόνες ξετυλίχτηκαν οι ιστορίες του κρυφού σχολείου, των κλεφτών, του παιδομαζώματος. Είδαμε εικόνες πολέμου αλλά και εικόνες ειρήνης. Συζητήσαμε πάνω σε αυτά τα θέματα και οι μαθητές ενθαρρύνθηκαν να εκφράσουν τις γνώσεις τους, ό,τι έχουν ακούσει, αλλά και τις σκέψεις τους. Μιλήσαμε, επίσης, για το θρησκευτικό περιεχόμενο της γιορτής, τον Ευαγγελισμό της Θεοτόκου, αναφερθήκαμε σε άλλες θρησκευτικές γιορτές, σε ήθη και έθιμα σχετικά.

Διαβάσαμε κείμενα, ζωγραφίσαμε, κάναμε χειροτεχνίες (από σημαίες, ήρωες της επανάστασης, εικόνες ειρήνης και εικόνες πολέμου μέχρι και ελεύθερα θέματα σύμφωνα με την έμπνευση των μαθητών), χορέψαμε ελληνικούς παραδοσιακούς χορούς, κάναμε δραματοποίηση του κρυφού σχολείου.

Η προσέγγιση του θέματος ήταν διαθεματική.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ
Ιστορικά στοιχεία της εποχής του 1821. Εκμάθηση ιστορίας του Ευαγγελισμού. Συνειδητοποίηση διαφορετικού τρόπου ζωής, ενδομασιών, επαγγελμάτων. Διαπίστωση ανάγκης ειρηνικής συνύπαρξης. Έυρεση στο χάρτη περιτοχών του αγώνα.

ΔΙΣΘΗΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ
Ζωγραφική - χειροτεχνίες- κολλάζ Ταμπλό με φωτ. υλικό και ζωγραφιές. Δημοτική μουσική

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ
Ασκήσεις ταξινόμησης, σειροθέτησης και αντιστοιχίας με σημαίες, παραδοσιακές φορεσιές, στεφάνια

ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ

ΓΛΩΣΣΑ
Κείμενα σχετικά - Ποίηση-Παραμύθια- Δεξιολογικές ασκήσεις, αναδηγήση γεγονότων

ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ
Μουσικοκινητικά δρώμενα, παραδοσιακοί χοροί

4ο ΣΤΑΔΙΟ: Παρουσίαση ομαδικού έργου

Η παρουσίαση έγινε βασικά μέσα στην τάξη από όλες τις ομάδες. Κατόπιν, στη σχολική μονάδα και μέσω διαδικτύου, στο ευρύτερο σχολικό δίκτυο. Τέλος, έγινε παρουσίαση στην τοπική κοινωνία.

Αυτό επιτεύχθηκε με:

- Βιβλίο με σχετικές ζωγραφιές και κάποια απλά κείμενα που δημιούργησαν οι μαθητές.
- Έκθεση ζωγραφικής και φωτογραφικού υλικού
- Δημιουργία αφίσας με κολλάζ ηρώων του 1821
- Παρουσίαση του δρώμενου του κρυφού σχολείου, με παραδοσιακούς χορούς, παραδοσιακές φορεσιές
- CD

5ο ΣΤΑΔΙΟ: Αξιολόγηση ομαδικού έργου

Οι μαθητές συμμετείχαν ενεργά, όχι μόνο στις συζητήσεις, αλλά και στην εύρεση του υλικού. Η έκφρασή τους μέσα από τα απλά κείμενα, τις ζωγραφιές και τις χειροτεχνίες, έδειξε ότι οι αρχικοί στόχοι είχαν επιτευχθεί. Το κολλάζ που είχε αναρτηθεί στην τάξη ήταν το καθημερινό σημείο αναφοράς για όλους, γιατί σε ανύποπτο χρόνο γινόταν χώρος όπου οι μαθητές παρατηρούσαν, συζητούσαν, προβληματίζονταν. Ήταν πηγή επανατροφοδότησης και εμπλουτισμού με νέα στοιχεία που έδιναν νέα διάσταση στο τρέχον σχέδιο. Αυτό που αξίζει να τονιστεί είναι ότι το καθετί καινούργιο, ό,τι αναδυόταν κατά τη διάρκεια του προγράμματος, ήταν ευπρόσδεκτο. Ας μην ξεχνούμε ότι στις μικρές ηλικίες η καθαρά τυποποιημένη πορεία είναι ανέφικτη. Η νέα γνώση προσφέρεται για πειραματισμό και προβληματισμό συνήθως με παιγνιώδη μορφή.

παιδεύματα

Όλη η ελληνική φυλή, εύσωμη, εύφυκη, πήρε μέρος και πολέμησε στην επανάσταση του '21.

Αλλά και η ελληνική φυλή επιστρατεύτηκε:

ο Όμηρος κι ο Πίνδαρος κι οι τρεις μεγάλοι

τραγῳδοί κι οι ἥρωες των

Περσικῶν Πολέμων κι ο

Μέγας Ἀλέξανδρος κι οι ξακουστοί

αυτοκράτορες μας του Βυζαντίου

κι οι εθνικοί μάρτυρες της

τουρκοκρατίας.

Κι αρχηγός τους ο μέγαλομάρτυς τελευταίος

μας αυτοκράτορας Κωνσταντῖνος ο

Παλαιολόγος.

Όχι εκείνος που εικοτώθηκε, παρά εκείνος που,

αἰῶνες τώρα, περιμένει ὄρθιος, πίσω από την

κλεισμένη πόρτα της Ἁγιά Σοφίας τον Ἄγγελο

με τη ρομφαία...

ΝΙΚΟΣ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗΣ (ομιλία στο BBC το 1946)



Μια αποκριάτικη μάσκα ΔΩΡΟ

από το **ΕΚ ΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**
μικρούς & μεγάλους



Οδηγίες:
Κολλήστε
αυτή τη
σελίδα
πάνω σε
χαρτόνι και
κόψτε
περικατρικά.
Ανοίξτε δυο
τρύπες (στη μύτη
και στο αφτί)
και στερεώστε ένα λάστιχο.

Έτσι στις απόκριες θα
μπορείτε να ντυθείτε

Παρουσία